

KLM verkocht, merci beaucoup

5 oktober 2003 – Hans Jager

Afgelopen zondag vloog ik na een weekentje Londen in een Fokker van Londen City naar Rotterdam. Ik moest daar weer even aan denken toen dinsdag Air France en KLM bekend maakten samen de grootste luchtvaartmaatschappij van Europa te gaan vormen. Fokker werd als “love baby” binnengehaald door het Duitse Dasa, een paar jaar later werd op een brute wijze euthanasie op het kind gepleegd. Na Fokker, Hoogovens en de Amsterdamse effectenbeursbeurs komt opnieuw een nationale trots in buitenlandse handen.

Op het eerste gezicht lijkt de deal niet slecht. Aandeelhouders krijgen een mooie premie en de merknaam KLM alsmede de positie van Schiphol zijn voor een aantal jaren gegarandeerd. KLM moest op zoek naar een partner om marginalisering te voorkomen. Ondanks een eindeloze reeks reorganisaties slaagt het management er niet in goedkoper en efficiënter te vliegen. De nationale trots van weleer lijdt al jaren een kwijnend bestaan in de Midkap index met forse verliezen en torenhoge schulden. Er moest dus iets gebeuren.

Een partner zoeken is echter uitgemond in een volledige uitverkoop aan Air France. Met alle risico's van dien voor de toekomst van Schiphol op langere termijn. De Franse staat krijgt met een 44% belang een zeer dominante positie in de nieuwe combinatie. Het hemd is, zeker in Frankrijk, nader dan de rok als strategische keuzes moeten worden gemaakt. Dankzij bestaande luchtvaartverdragen heeft Schiphol zich ontwikkeld tot een sterke mainport en pijler van de Nederlandse economie. Over acht jaar dreigt datzelfde Schiphol een bijkantoor te worden van Charles de Gaulle.

Waarom is KLM niet gewoon als partner toegetreden in de SkyTeam alliantie zonder dat de juridische zelfstandigheid wordt opgegeven? Wellicht heeft dat iets te maken met de dadendrang van topman Leo van Wijk. Sinds 1997 heeft hij diverse mislukte flirts op zijn naam staan, hetgeen behalve de positie van de KLM, ook die van hemzelf ernstig aantastte. Nu spreekt de toekomstige tweede man van “een pan-Europees initiatief dat de norm zet voor de mondiale luchtvaart”. De Fransen gunnen Van Wijk zijn “finest hour” Zij hebben voor een appel en een ei een werelddeal gesloten.